

Мелітопольський державний педагогічний університет
Імені Богдана Хмельницького
Факультет соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра освітології та педагогіки мистецтва

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ

Завідувач кафедри підпис Воровка М.І.

підпис
протокол №2 від 1 вересня 2025 р.

Назва освітнього компонента (обов'язковий /вибірковий)	ПЕДАГОГІКА З НАВЧАЛЬНОЮ ПРАКТИКОЮ М.1. Історія педагогіки. М 2. Дидактика. М. 3. Теорія виховання. М.4. Основи педагогічної майстерності. М.5. Навчальна практика Обов'язковий
Рівень освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність Освітня програма	Ступінь вищої освіти – бакалавр Галузь знань 014 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014.04 Середня освіта (Математика) ОП Середня освіта. Математика
Рік викладання / Семестр	2025-2026 н.р. / 3-4 семестр
Викладач (і)	Кожевникова Алла Власівна , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітології та педагогіки мистецтва
Профайл викладача	ORCID: http://surl.li/nzpkuu GOOGLE.SCHOLAR: http://surl.li/yocjhi Web of Science: Web of Science ResearcherID A4310-2021
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	+380684507428 Kozhevnykova Alla@mspu.edu.ua Онлайн-консультації: через: Зал Join Zoom Meeting конференції КОЖЕВНИКОВА Алла https://us02web.zoom.us/j/2630170011?pwd=SnBZdE9aWmZoaXVONjl6aEtOTWVvdz09

	<p>Meeting ID: 263 017 0011 Passcode: 839452 Viber, Whats App за номером моб.телефону; через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького</p>
<p>Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького</p>	<p>http://surl.li/cavrip</p>

Анотація до освітнього компонента

Курс «Педагогіка» займає одне із ключових місць у загальній системі професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів закладів загальної середньої освіти. Він сприяє оволодінню здобувачами вищої освіти основами сучасної педагогічної науки, формуванню у них професійних умінь і навичок, педагогічного мислення, педагогічного спілкування і компетентності. Головне спрямування під час вивчення цього курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного студента у процесі засвоєння теоретичного і практичного матеріалу, формуванні творчої індивідуальності майбутнього педагога. Вивчення педагогіки в умовах кредитно-модульної технології навчання забезпечує можливість майбутньому фахівцеві стати суб'єктом навчальної діяльності, розширює межі педагогічної творчості, пропонує варіативність змісту, завдань і технологій навчання, забезпечує загально-педагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, озброює здобувачів вищої освіти ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, історії педагогіки, дидактики, теорії та методики виховання, основ педагогічної майстерності необхідних для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Нової української школи. Перелік тем (загальні блоки).

Мета та завдання освітнього компонента

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є формування здатності вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів педагогічної науки; забезпечення можливості майбутньому фахівцеві стати суб'єктом навчальної діяльності; розширення межі педагогічної творчості; забезпечення варіативності змісту, завдань і технологій навчання; озброєння студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, необхідних для організації навчання в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є: формування системи знань про закономірності, принципи, зміст, форми, методи та засоби навчання, виховання; оволодіння системою гностичних, проектувальних, конструктивних, організаторських і комунікативних умінь; розвиток критичного, креативного мислення, здібностей до професійної рефлексії та самовдосконалення; здійснення аналізу різноманітних педагогічних ситуацій та прийняття рішення; розвиток позитивної мотивації до професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітнього компонента здобувачі повинні:

знати: предмет освітнього компонента, його структуру, понятійний апарат; основні етапи розвитку школи й педагогічної думки; внутрішні закономірності та специфічні ознаки появи і розвитку різних теорій і напрямків у педагогіці;

вміти: володіти формами і методами організації освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, педагогічної діагностики; будувати освітній процес на основі глибокого і систематичного вивчення учнів, регулювати міжособистісні стосунки в учнівському колективі, формувати гуманні відносини з учнями на рівні співпраці з урахуванням національних традицій, налагоджувати стосунки з батьками, вести педагогічну пропаганду, систематично підвищувати свою педагогічну кваліфікацію.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність до прийняття ефективних рішень та готовність приймати відповідальність за професійні рішення.

ЗК-4. Здатність діяти з дотриманням етично-правових норм, соціально відповідально та свідомо, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

ЗК-5. Володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-8. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

ЗК-10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку математики, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-12. Готовність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання, аналізувати навчальні досягнення учнів і сприяти формуванню в них навичок самооцінювання та взаємооцінювання.

ЗК-13. Навички міжособистісної взаємодії, здатність до толерантної поведінки, до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-14. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК-15. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, використовуючи сучасні й ефективні методики і технології навчання в тому числі інформаційно-комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (ФК)

ФК-2. Здатність використовувати сучасні методики та технології для організації освітньої діяльності в закладах середньої та професійно технічної освіти, діагностики та оцінювання якості навчального процесу за різними освітніми програмами.

ФК-3. Здатність інтегрувати знання з математичних дисциплін, педагогіки, психології та історії науки для розв'язання професійно орієнтованих завдань.

ФК-7. Здатність аналізувати розвиток математичних ідей, пов'язувати історію математики з сучасною теорією і практикою, використовувати історико-науковий підхід у навчальному процесі.

ФК-10. Здатність проектувати цілісний процес навчання, виховання та розвитку учнів засобами математики.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті
Якісна освіта, гендерна рівність, критичне мислення, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

- ПР-2.** Обґрунтовує підходи до навчання і виховання у закладах загальної середньої освіти; аналізує педагогічні концепції та освітні технології.
- ПР-7.** Дотримується етичних норм, проявляє повагу до різноманіття, ініціює конструктивну взаємодію у професійному колективі.
- ПР-8.** Використовує знання з безпеки життєдіяльності для створення безпечного навчального середовища.
- ПР-12.** Демонструє здатність до розв'язання складних педагогічних ситуацій із використанням сучасних підходів.
- ПР-13.** Використовує математичні методи у психолого-педагогічних дослідженнях; інтерпретує результати освітніх вимірювань.
- ПР-21.** Створює безпечне освітнє середовище, працює в команді, підтримує співпрацю з батьками та колегами.
- ПР-22.** Організовує навчальну діяльність учнів із фокусом на розвиток критичного мислення, самостійності та інформаційної грамотності.
- ПР-23.** Забезпечує умови для самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.
- ПР-24.** Планує індивідуальну освітню траєкторію, реалізує цілі безперервного професійного розвитку.

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

1. Комунікація
2. Критичне мислення
3. Вирішення проблем
4. Прийняття рішень
5. Емоційний інтелект
6. Ненасильницьке спілкування
7. Управління знаннями
8. Робота в режимі невизначеності
9. Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин <i>Денна форма</i>	36	42	102	90	270/9 кр.

Підсумкова (семестрова) форма контролю – залік, іспит.

Політика освітнього компонента

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.
- Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.
- Університет та викладачів МДПУ імені Богдана Хмельницького популяризують академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності (безкоштовні програми перевірки на плагіат, програма Strike Plagiarism).

Структура освітнього компонента

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ДЕННА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	СР	САМ	ВСЬОГО	
Модуль 1. Історія педагогіки.	8	12	38	58	1, 2, 3, 4
Модуль 2. Дидактика.	6	12	14	32	1, 2, 3, 4
Модуль 3. Теорія та методика виховання (Теорія виховання)	12	8	25	45	1, 2, 3
Модуль 4. Основи педагогічної майстерності.	10	10	25	45	1,2, 5
Модуль 5. Навчальна (педагогічна) практика.			90	90	1, 2, 3, 4, 5
Усього	36	42	192	270	

ПЕРЕЛІК ТЕМ (МОДУЛІВ)	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН ЗАОЧНА ФОРМА				РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
	Л	СР	САМ	ВСЬОГО	
Модуль 1. Історія педагогіки.	6	8	46	60	1, 2, 3, 4
Модуль 2. Дидактика.	4	6	20	30	1, 2, 3, 4
Модуль 3. Теорія та методика виховання (Теорія виховання)	4	4	37	45	1, 2, 3
Модуль 4. Основи педагогічної майстерності.	2	4	39	45	1,2, 5
Модуль 5. Навчальна (педагогічна) практика.			90	90	1, 2, 3, 4, 5
Усього	16	22	232	270	

Модуль 1. Історія педагогіки.

Тема 1. Виникнення освіти й виховання в світовій суспільній цивілізації. Виховання у первісному суспільстві. Організовані форми виховання в історії найдавніших країн Сходу. Виховання і школа античному світі. Вплив раннього християнства на навчання і виховання.

Тема 2. Школа й педагогіка епох Середньовіччя та Відродження. Освіта у Візантії та її вплив на європейську середньовічну педагогічну думку. Особливості освіти та виховання у країнах середньовічного Сходу. Розвиток педагогічної думки та освіти в Західній Європі в Середні віки та епоху Відродження.

Тема 3. Шкільництво та педагогічна думка країн Європи у XVII – XVIII ст. Педагогічні ідеї Я.А. Коменського і його «Велика дидактика». Педагогічні погляди Дж.Локка. Концепція природовідповідного виховання Ж.-Ж. Руссо. К.А. Гельвецій та його книга «Про людину, її розумові здібності та її виховання». Педагогічні погляди Д. Дідро.

Тема 4. Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Виховання у древніх слов'ян. Виникнення писемності й поширення грамотності. Перші школи Київської Русі, зміст і методи їх роботи. Навчальні книги. Прогресивна діяльність «майстрів грамоти». Педагогічні пам'ятники Київської Русі.

Тема 5. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у період українського Відродження (XVI- перша пол. XVIII ст.). Виникнення і роль у розвитку просвітництва братських шкіл. Розвиток Острозької школи-академії та Києво-Могилянської академії. Система виховання у козацьких школах

Тема 6. Українська народна педагогіка – джерело історії педагогіки України. Сутність і особливості української народної педагогіки. Мета, зміст і форми виховання й навчання в українській народній педагогіці. Засоби, принципи та методи української народної педагогіки. Розділи української народної педагогіки. Основні джерела наукового дослідження української народної педагогіки. Методи науково-педагогічного дослідження народної педагогіки.

Тема 7. Розвиток освіти і педагогічної думки в Україні у другій половині XIX- початку XX ст. Особливості освітніх реформ. Педагогічні погляди Т. Шевченка. Просвітницько-педагогічна діяльність О. Духновича. К. Ушинський – засновник вітчизняної педагогіки. Внесок у розвиток вітчизняної педагогічної думки прогресивних діячів другої половини XIX – початку XX ст.. – М. Драгоманова, М. Костомарова, П. Куліша, Б. Грінченка, І. Франка. Тема 10. Розвиток освіти й педагогічної думки в Україні у 50 – 90-ті роки XX століття. Внесок у розвиток національної освіти й педагогічної науки В.О. Сухомлинського. Розвиток педагогічних інновацій в Україні у другій половині XX століття.

Тема 8. Розвиток освіти і науки в незалежній Україні. Зовнішнє незалежне оцінювання знань (ЗНО). Болонська система освіти. Шкільна система освіти від 5 балів до 12 балів. 12 річна система освіти у школі.

Модуль 2. Дидактика

Тема 1. Предмет і завдання дидактики. Поняття про дидактику. Предмет дидактики. Виникнення і розвиток дидактики. методологічна основа дидактики. Функції і завдання дидактики. Об'єкт і предмет дидактики. Основні категорії дидактики: навчання, освіта, самоосвіта, викладання, учіння, мета, завдання, принципи, форми, методи, прийоми, засоби, результати навчання. Галузі дидактики. Взаємозв'язок дидактики та окремих методик викладання. Актуальні проблеми сучасної дидактики.

Тема 2. Поняття і сутність процесу навчання. Технологія навчання як нова концепція навчання. Поняття технології навчання. Основні характеристики технології навчання: системність, науковість, концептуальність, відтворюваність, діагностичність, ефективність навчання, його умотивованість, алгоритмічність, інформаційність, оптимальність тощо. Зворотній зв'язок у технології навчання

Тема 3. Закономірності, принципу і правила навчання. Закономірності навчання. Характеристика основних принципів навчання. Методи навчання. Класифікація методів навчання. Характеристика методів навчання. Засоби навчання.

Тема 4. Зміст освіти. Зміст освіти як засіб розвитку особистості учня і формування його базової культури. Цілі навчання і їх зв'язок з цілями виховання. Проблема формування і реалізації змісту освіти у сучасних умовах. Суть змісту освіти і його історичний характер. Теорії формування змісту освіти. Соціальні вимоги до змісту освіти. Джерела і фактори, що детермінують формування змісту освіти

Тема 5. Методи навчання в школі. Поняття про методи і прийоми навчання. Історія розвитку методів навчання. Функції методів навчання. Загальні та спеціальні методи навчання. Методи навчання як способи діяльності. Різні підходи до характеристики методів навчання.

Тема 6. Форми організації навчального процесу в школі. Поняття про форми організації навчання. Генезис організаційних форм навчання: індивідуальне та індивідуально-групове навчання, класно-урочна система, белланкастерська система, майгемська система, план Трампа, метод проєктів. Становлення та розвиток класно-урочної системи. Характеристика класно-урочної системи. Інші форми організації навчання у школі і поза її межами.

Тема 7. Критерії та функції перевірки й оцінки знань, умінь і навичок учнів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів – складова процесу навчання. Суть і значення контролю. Компоненти контролю: перевірка, оцінка, облік результатів навчально-пізнавальної діяльності. Мета і завдання контролю. Функції контролю

Тема 8. Школознавство в системі педагогічних наук. Теорія управління: основні принципи та підходи, методи та функції управління. Структура органів управління освітою. Управління закладом освіти. Керівництво навчально-виховною роботою загальноосвітнього закладу: органи колегіального управління закладом освіти; адміністрація школи: директор, заступник директора з НР, заступник директора з ВР, заступник директора з адміністративно-господарської роботи, їх функціональні обов'язки; органи громадського самоврядування. Модернізація управління загальноосвітнім навчальним закладом в європейському контексті. Планування роботи закладу загальної середньої освіти. Види планування. Внутрішній контроль: зміст, види, методи, вимоги до нього. Особливості внутрішнього контролю у закладі загальної середньої освіти. Облік роботи закладу загальної середньої освіти (ділова документація). Навчально-матеріальна база закладу загальної середньої освіти. Класкабінет – творча лабораторія вчителя. Сутність та зміст поняття «педагогічне спілкування». Функції спілкування. Етапи педагогічного спілкування. Стили педагогічного спілкування. Установка в процесі педагогічного спілкування. Конфлікт у педагогічному спілкуванні, шляхи його вирішення.

Модуль 3. Теорія та методика виховання (Теорія виховання)

Тема 1. Виховання як педагогічна категорія. Загальна мета і завдання виховання. Поняття про основні напрямки всебічного виховання: розумове, моральне, трудове, фізичне, естетичне. Їх єдність та основні завдання. Мета виховання в сучасній українській школі. Ідеал національного виховання. «Виховний ідеал» Г.Ващенко і його значення для гуманізації виховання.

Тема 2. Методи і прийоми виховання Поняття про методи, прийоми і засоби виховання. Різні підходи до класифікації методів виховання (класифікації Г.Щукіної, В.Сластьоніна, М.Ярмаченка та ін.). Система методів виховання.

Тема 3. Форми організації виховного процесу. Виховання учнів у процесі навчальних занять. Виховний потенціал уроку. Чинники виховання на уроці: організація уроку, взаємини між його учасниками, Обговорення, тести, презентації матеріальні умови праці, організація та зміст навчальної праці учнів, контроль та оцінювання, психологічна атмосфера на уроці тощо. Позаурочна діяльність у школі.

Тема 4. Колектив у системі виховання. Теорія колективу на сучасному етапі розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогіки. Колектив як фактор виховання учнів. Поняття про дитячий колектив, його ознаки, функції. Основні типи дитячих колективів. Структура колективу. Загальношкільний і первинний колектив, їх структура. Офіційна і неофіційна структура колективу. Закони життя колективу.

Тема 5. Позаурочна і позашкільна виховна робота. Поняття позакласної та позашкільної виховної роботи. Суть позакласної і позашкільної діяльності учнів. Позаурочна робота з навчального предмета, з технічної, декоративно-прикладної творчості та дослідницької діяльності. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. Основні позашкільні установи, завдання і зміст їх роботи.

Тема 6. Родинне (сімейне) виховання. Роль сім'ї у вихованні дітей. Сімейно-родинне виховання. Соціально-виховні функції сім'ї. Батьківська сім'я – важливий інститут соціалізації дитини. Сім'я як специфічна педагогічна система. Вимоги до батьків як вихователів. Виховні функції батьків. Умови успішного виховання дітей у сім'ї. А. Макаренко про умови сімейного виховання. Типові помилки сімейного виховання.

Тема 7. Методика роботи класного керівника. Місце класного керівника у системі виховання учнів. Статус класного керівника як організатора і вихователя учнівського колективу. Роль інституту класного керівництва у сучасних умовах. Професійно-педагогічні вимоги до класного керівника. Професіограма особистості класного керівника. Співробітництво та співтворчість як основа взаємодії класного керівника та учнів. Основні завдання та функціональні обов'язки класного керівника. Напрями виховної роботи класного керівника.

Тема 8. Громадянське виховання. Проблема громадянського виховання, мета та завдання громадянського виховання дітей. Компонентно-структурний аналіз сучасного стану сформованості громадянськості учнів. Форми громадянського виховання. Інститути, що забезпечують громадянське виховання. Основні шляхи реалізації громадянського виховання.

Тема 9. Національно-патріотичне виховання. Сутність і завдання національно-патріотичного виховання в сучасних умовах. Законодавча та нормативно-правова база національно-патріотичного виховання. Форми, методи і засоби національно-патріотичного виховання в закладах освіти. Роль педагога у формуванні національно-патріотичної свідомості здобувачів освіти. Національні традиції та культурна спадщина як основа національно-патріотичного виховання. Організація заходів національно-патріотичного спрямування під час навчальної практики. Використання засобів мистецтва, літератури, історичних прикладів у національно-патріотичному вихованні.

Тема 10. Розумове виховання. Розумове виховання як один з основних напрямів змісту виховання, його сутність, завдання, провідні шляхи реалізації. Умови ефективного розумового виховання. Провідні чинники формування культури розумової діяльності.

Тема 11. Моральне та естетичне виховання. Суть, завдання і зміст морального виховання з огляду на систему моральних цінностей: загальнолюдських, національних, громадянських, особистого життя. Морально-естетичне виховання школярів. Завдання, зміст і засоби естетичного виховання. Засоби морального та естетичного виховання.

Тема 12. Трудове та економічне виховання. Завдання і зміст трудового виховання. Профорієнтаційна робота і вибір професії: зміст, етапи. Фактори направленої формування особистості. Шляхи, засоби й методи організації трудового виховання. Загальна характеристика економічного виховання школярів.

Тема 13. Фізичне виховання. Фізичне виховання: завдання, зміст, форми та засоби фізичного виховання школярів. Фізичне виховання в сучасній школі. Оздоровчі, освітні й виховні завдання фізичного виховання.

Тема 14. Екологічне виховання учнів. Зміст, мета та принципи екологічного виховання. Концепція екологічної освіти України. Формування екологічних знань, екологічного мислення і свідомості. Екологічне просвітництво як важливий компонент неформальної екологічної освіти. Ігри як засіб екологічного виховання. Основні методи екологічного виховання засобами народних традицій.

Модуль 4. Основи педагогічної майстерності

Тема 1. Особливість педагогічної діяльності вчителя. Професійно обумовлені вимоги до особистості педагога. Професійно-педагогічна направленість і педагогічне покликання вчителя. Педагогічна система (структурні компоненти).

Тема 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності. Зміст педагогічної майстерності вчителя та шляхи її формування і реалізації. Педагогічна майстерність як система. Критерії і рівні майстерності педагога. Педагогічна культура як основа формування педагогічної майстерності. Шляхи формування і реалізації педагогічної майстерності.

Тема 3. Інновації в системі педагогічної майстерності. Поняття «інновації» в освіті, їх зміст. Інноваційний потенціал педагога. Передовий педагогічний досвід і впровадження досягнень педагогічної науки. Критерії педагогічних інновацій.

Тема 4. Культура професійно-педагогічного спілкування. Майстерність педагогічного спілкування. Суть педагогічного спілкування та його функції. Моделі та бар'єри, стилі педагогічного спілкування. Майстерність організації педагогічного спілкування з дітьми шкільного віку.

Тема 5. Педагогічні конфлікти та шляхи їх вирішення. Розв'язання педагогічних ситуацій, задач і конфліктів. Розв'язання педагогічних ситуацій як основа формування педмайстерності. Алгоритм аналізу педагогічних ситуацій і рішення педагогічних задач. Стратегія взаємодії як засіб розв'язання педагогічних ситуацій. Різновиди конфліктів і умови їх попередження (за В. Филипчуком).

Тема 6. Професійний імідж та формування лідерських якостей в організатора освітнього простору. Педагогічна техніка як форма організації поведінки вчителя. Характеристика педагогічної техніки як складової педагогічної майстерності. Шляхи оволодіння педагогічною технікою. Взаємозв'язок педагогічної техніки і театрального мистецтва. Елементи акторської майстерності. Діагностичні вправи акторської майстерності. Ідеї театрального мистецтва у педагогіці. Система Станіславського. Способи оволодіння елементами театральної педагогіки (підбір і проведення вправ на розвиток уваги, уяви, творчості).

Модуль 5. Навчальна (педагогічна) практика.

Тема 1. Особливості роботи школи на сучасному етапі.

Бесіда з директором школи. Знайомство зі школою (На офіційному сайті школи). Аналіз 2-х уроків у закріпленому за студентом класі. Вибір учня для складання психолого-педагогічної характеристики.

Тема 2. Планування роботи школи.

Вивчення Статуту школи. Вивчення та аналіз річного плану роботи школи. Ознайомлення зі структурою різних типів уроків за фахом. Аналіз 2-х уроків у закріпленому за здобувачем класі і аналіз компонентів діяльності на уроці. Вивчення психолого-педагогічних особливостей учня методом спостереження.

Тема 3. Шкільна документація.

Порядок оформлення основних документів школи. Аналіз 2-х уроків у закріпленому за студентом класі і аналіз компонентів діяльності на уроці. Визначення загальних даних учня методом опитування.

Тема 4. Планування освітнього процесу в школі.

Обов'язки заступника директора з навчально-методичної роботи. Принципами складання шкільного розкладу. Психолого-педагогічний аналіз 2-х уроків у закріпленому за здобувачем класі. Вивчення ставлення учня до природи методом анкетування.

Тема 5. Методична робота в школі.

Вивчити структуру методичної роботи в школі. Ознайомитися з порядком атестації вчителів, визначити склад та особливості роботи методичної ради школи. Відвідати уроки досвідчених учителів та навчитися робити аналіз уроку.

Тема 6. Особливості виховної роботи на сучасному етапі.

Обов'язки заступника директора з виховної роботи. Структура та діяльність дитячих організацій. Форми та методи роботи з важковиховуваними учнями. Відвідування виховного заходу у закріпленому за здобувачем класі. Вивчення пізнавальної діяльності учня методом анкетування.

Тема 7. Професійна діяльність вчителя.

Ознайомитись із правами та обов'язки вчителя. Ознайомитись із особливостями підготовки вчителя до уроку. Вивчити ення програму, підручники по предмету за фахом. Аналіз 2-х уроків у закріпленому за студентом класі і аналіз компонентів діяльності на уроці. Вивчення ставлення учня до суспільної діяльності методом опитування.

Тема 8. Позакласна робота вчителя.

Вивчення ставлення учня до трудової, суспільної діяльності і вміння спілкуватися в колективі методом незалежних характеристик. Розробка позакласного заходу (виготовлення дидактичного матеріалу, або наочних посібників) матеріалів з практики. Аналіз позакласного заходу з предмету за фахом. Вивчення особливостей характеру та темпераменту учня методом тестування.

Тема 9. Функції класного керівника.

Бесіда із досвідченим класним керівником. Підготовка до проведення залікового виховного заходу, складання плану-конспекту. Відвідування і аналіз двох уроків. Написання психолого-педагогічної характеристики на учня за схемою. Розробка та аналіз виховного заходу у закріпленому за здобувачем класі.

Тема 10. Підведення підсумків навчальної практики.

Захист сценарію виховного заходу. Заповнення звітнього листа студента-практиканта.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

<i>Завдання на третій семестр</i>	
1	<i>Підготувати мікрориступ за матеріалами періодичної преси:</i> «Проблеми шкільного навчання у педагогічній періодиці 2019 – 2024 років» (10 балів).
2	<i>Розробити план-конспект</i> інтерактивного семінарського заняття (1 план-конспект) (10 балів).
3	<i>Аналіз</i> шкільного підручника з будь якого предмету, метою визначення: <ul style="list-style-type: none"> • як у підручнику реалізуються принципи систематичності, послідовності, наочності, зв'язку навчання з практикою? • які принципи не знайшли своєї реалізації? чи змінюється підхід до реалізації вимог наочності відповідно до віку школяра? (10 балів).
<i>Завдання на четвертий семестр</i>	
1	<i>Письмово порівняти</i> закономірності та принципи виховання, подані у різних посібниках з педагогіки. Який, на ваш погляд, варіант викладу цього питання найбільш наближений до практики? (10 балів).
2	<i>Зробити підбірку</i> 5 методик (за вибором) вивчення колективу (10 балів)..
3	<i>Розробити педагогічні ситуації</i> з рішенням та обґрунтуванням (3 педагогічних ситуації) (10 балів).

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
ПР-2. Обґрунтовує підходи до навчання і виховання у закладах загальної середньої освіти; аналізує педагогічні концепції та освітні технології.	опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, синтетичний метод, створення ситуацій пізнавальної новизни, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота студентів	Поточний: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів, презентація, доповідь, схематичний конспект, практико-орієнтовні завдання Підсумковий контроль: письмовий екзамен.

<p>ПР-7. Дотримується етичних норм, проявляє повагу до різноманіття, ініціює конструктивну взаємодію у професійному колективі.</p>	<p>семінар з проблемним викладом, пояснення, демонстрація, метод вправ, навчальні дискусії, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, частково-пошуковий метод, методи інтерактивного навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни</p>	<p>Поточний контроль: письмове фронтальне опитування здобувачів на початку чи в кінці лекції (10-15 хв.), проведення інтерактивних вправ, відеопрезентації. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-8. Використовує знання з безпеки життєдіяльності для створення безпечного навчального середовища.</p>	<p>пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості</p>	<p>Поточний контроль: тестова перевірка знань здобувачів, експрес-контроль, презентація, есе, інтерактивні вправи. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-12. Демонструє здатність до розв'язання складних педагогічних ситуацій із використанням сучасних підходів.</p>	<p>пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань</p>	<p>Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-13. Використовує математичні методи у психолого-педагогічних дослідженнях; інтерпретує результати освітніх вимірювань.</p>	<p>семінар з проблемним викладом, пояснення, демонстрація, метод вправ, навчальні дискусії, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, частково-пошуковий метод, методи інтерактивного навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни</p>	<p>Поточний контроль: письмове фронтальне опитування здобувачів на початку чи в кінці лекції (10-15 хв.), проведення інтерактивних вправ, відеопрезентації. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>

<p>ПР-21. Створює безпечне освітнє середовище, працює в команді, підтримує співпрацю з батьками та колегами.</p>	<p>пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань</p>	<p>Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-22. Організовує навчальну діяльність учнів із фокусом на розвиток критичного мислення, самостійності та інформаційної грамотності.</p>	<p>пояснення, спостереження і аналіз випадків, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості, демонстраційні методи, поєднані з переживаннями, виконання індивідуальних навчальних завдань</p>	<p>Поточний контроль: практична перевірка знань на заняттях; тестова перевірка знань здобувачів, доповідь, презентація. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-23. Забезпечує умови для самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів.</p>	<p>пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації зацікавленості</p>	<p>Поточний контроль: тестова перевірка знань здобувачів, експрес-контроль, презентація, есе, інтерактивні вправи. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>
<p>ПР-24. Планує індивідуальну освітню траєкторію, реалізує цілі безперервного професійного розвитку.</p>	<p>пояснення, опрацювання наукових досліджень, спостереження і аналіз випадків, самостійна робота студентів, частково-пошуковий метод, виконання індивідуальних навчальних завдань, методи інтерактивного навчання, створення ситуації пізнавальної новизни</p>	<p>Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції, презентація, доповідь, схематичний конспект, підбір вправ, проведення інтерактивних вправ. Підсумковий контроль: письмовий екзамен.</p>

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання

результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

**Бально-накопичувальна система здобувача
(модуль 1, Модуль 2)**

Види навчальної діяльності здобувача яка підлягає оцінюванню	РОБОТА ЗДОБУВАЧА НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ.			
	ТЕМА	БАЛИ	ТЕРМІН СКЛАДАННЯ	
	<i>Написати реферат на тему</i> М. 1. Історія педагогіки (одну із тем: 1. «Спільне та відмінне у системі виховання середньовічного лицаря та лицаря-козака»; 2. Виникнення освіти для дівчат; 3. Виникнення перших університетів у Західній Європі та організація навчання; 4. Зародження вищої освіти в Україні. Перші вищі навчальні заклади в Острозі і Києві).	М.1. Т. 2-6.	10	на практичному занятті в останній тиждень вересня здаємо 1 практичне завдання
	<i>Розробити</i> план проведення навчальної екскурсії (за фахом).	М.2. Тема 2-5.	10	на практичному занятті в останній тиждень жовтня здаємо 2 практичне завдання
	<i>Написати есе на тему</i> «Чи потрібні нам оцінки».	М.2. Тема 3.	10	на практичному занятті в останній тиждень листопада здаємо 3 практичне завдання
	ВСЬОГО ЗА ПРАКТИЧНУ РОБОТУ:		30	
	САМОСТІЙНА РОБОТА			
	<i>Підготувати мікровиступ за матеріалами періодичної преси:</i> «Проблеми шкільного навчання у педагогічній періодиці 2019 – 2024 років».	М.1. ТЕМА 2-3	10	на практичному занятті в останній тиждень жовтня здаємо 1 самостійне завдання
	<i>Розробити план-конспект</i> інтерактивного уроку (1 план-конспект за фахом).	М.2. Тема 1-6.	10	на практичному занятті в останній тиждень листопада здаємо 2 самостійне завдання
	<i>Аналіз</i> шкільного підручника з будь якого предмету, метою визначення: <ul style="list-style-type: none"> • як у підручнику реалізуються принципи систематичності, послідовності, наочності, зв'язку навчання з практикою? • які принципи не знайшли своєї реалізації? • чи змінюється підхід до реалізації вимог наочності відповідно до віку школяра? 	М.2. Тема 5-6.	10	на практичному занятті в останній тиждень грудня здаємо 3 самостійне завдання
Всього за самостійну роботу:		30		
Підсумковий контроль - залік	Сорок тестових завдань за Модулем 1 і Модулем 2 ОК.	40	на практичному занятті за графіком залікового тижня	

	ВСЬОГО ЗА ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ:		100	
--	--------------------------------------	--	------------	--

БАЛЬНО-НАКОПИЧУВАЛЬНА СИСТЕМА ЗДОБУВАЧА (Модуль 3, Модуль 4)					
ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧА ЯКА ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЮВАННЮ	РОБОТА ЗДОБУВАЧА НА НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТТЯХ.	ТЕМА	БАЛИ	ТЕРМІН СКЛАДАННЯ	
	<i>Підготувати презентацію на тему:</i> «Напрямки виховання в сучасній школі: зміст, шляхи, принципи».	М. 3. Т.1-17 М. 4 Т.6	10	на практичному занятті в останній тиждень лютого здаємо 1 практичне завдання	
	Скласти структурно-логічну схему «Педагогічні здібності».	М. 4. Тема 4.	10	на практичному занятті в останній тиждень березня здаємо 2 практичне завдання	
	<i>Укласти порадику майбутньому викладачу</i> «Гігієнічні правила запобігання мовним вадам».	М.4. Тема 5-8	10	на практичному занятті в останній тиждень травня здаємо 3 практичне завдання	
	ВСЬОГО ЗА ПРАКТИЧНУ РОБОТУ:		30		
	САМОСТІЙНА РОБОТА				
	<i>Письмово порівняти</i> закономірності та принципи виховання, подані у різних посібниках з педагогіки. Який, на ваш погляд, варіант викладу цього питання найбільш наближений до практики?	М.3. Т.2.	10	на практичному занятті в останній тиждень лютого здаємо 1 самостійне завдання	
	<i>Зробити підбірку</i> 5 методик (за вибором) вивчення колективу.	М.3. Т. 4	10	на практичному занятті в останній тиждень березня здаємо 2 самостійне завдання	
	<i>Розробити педагогічні ситуації</i> з рішенням та обґрунтуванням (3 педагогічних ситуації).	М.4. Т 2-8	10	на практичному занятті в останній тиждень травня здаємо 3 самостійне завдання	
	Всього за самостійну роботу:		30		
Підсумковий контроль - іспит	Три теоретичні питання (5 балів за кожне питання) ОК (М.3 і М.4) та двадцять п'ять тестових завдань.		40	в день іспиту за графіком екзаменаційної сесії	
	ВСЬОГО ЗА ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ:		100		

Бально-накопичувальна система здобувача (модуль 5. Навчальна (педагогічна) практика)		
Види навчальної діяльності здобувача яка підлягає оцінюванню	Зміст роботи	Бали
	Знайомство зі специфікою діяльності закладу загальної середньої освіти (статут школи, книга наказів, перспективний план, річний план, функціональні обов'язки вчителів з предмету за спеціальністю здобувача вищої освіти, класних керівників 5-9 класів).	10
	Вивчення системи роботи класного керівника класу.	10
	Розробка сценаріїв виховних заходів (не менше трьох) (по 10 балів за розробку)	30
	Підбірка та характеристика методів та методик вивчення особисті учня (підбірка та / або розробка анкет, тестів, опитувальників тощо).	10
	Підготовка до проведення залікового виховного заходу, складання плану-конспекту. Захист розробки.	10
	Розробка сценарію позакласного заходу з фаху (у тому числі виготовлення дидактичного матеріалу, або наочності).	10
	Загальне оформлення звітної документації,	10
	Захист звітної документації захист.	10
Всього за модуль :		100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5», «6», «7», «8», «9», «10».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	10 балів: <ul style="list-style-type: none"> – 10-8 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, – 7-5 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 4-3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз

	<p>проблеми, але є деякі недоліки у тексті,</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. - 0 балів – відповідь відсутня
<p>Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)</p>	<p>10 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10-8 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. <p>Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 7-5 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. – 4-3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. <p>Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. <p>Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань.</p> <ul style="list-style-type: none"> – 0 балів – відповідь відсутня

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів.

Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + \text{НП}) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
<p>Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Відмінно	36-40
<p>Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.</p>	Добре	33-35
<p>Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.</p>	Добре	30-32
<p>Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.</p>	задовільно	27-29
<p>Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.</p>	задовільно	24-26
<p>Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.</p>	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23
<p>Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень</p>	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та

можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компонента Педагогіка з навчальною практикою на ЦОДТ, а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Основна:

1. Березівська Л. Б 48 Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.) : хрестоматія / Лариса Березівська; НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця: ТВОРИ, 2024. 591 с.
2. Васюк О. В. Історія педагогіки та освіти в Україні : підручн. Київ : ЦП «Компринт», 2019. 519 с.
3. Воронка М.І., Проценко А.А. Формування професійної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі педагогічної практики: навчальний. посібник. Мелітополь, 2020. 156 с.
4. Демченко О. П. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод. посіб. [для викладачів історії педагогіки, на допомогу студ. пед. ВНЗ під час самостійного вивчення теоретичних основ, підготовки до семінарських і практичних занять] / Олена Петрівна Демченко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 432 с.
5. Дидактика: теорія і практика. Навчально-методичний посібник для студентів гуманітарних факультетів / О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 212 с.
6. Завгородня Т.К. Історія педагогіки: навчально-методичний посібник / Т.К. Завгородня, Л.М. Прокопів, І.В. Стражнікова. Івано-Франківськ, 2014. 160 с.
7. Зайченко І. В. Історія педагогіки: у двох книгах: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Іван Васильович Зайченко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. Кн. II: Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 2010. 1032 с.
8. Зайченко І.В. Історія зарубіжної педагогіки. Навчальний посібник. К.: Видавничий Дім Слово, 2010. 624 с.
9. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: Навчальний посібник. К. : Вища школа, 2005. 180 с.
10. Левківський М. В. Історія педагогіки: навч.-метод. посіб / М. В. Левківський, Д. І. Пашенко. К.: Центр учбової літератури, 2016. 377 с.
11. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.І. Історія української педагогіки. / За ред. М.Г.Стельмаховича.К.: ІЗМН, 1998. 356с.
12. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. Посібник. Харків: «ОВС», 2002. 400 с.
13. Москаленко А.М. Історія вітчизняної педагогіки: навч. посіб. К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 303 с.
14. Пономарьова Г., Репко І., Одарченко В. Практикум з педагогіки: навч. посібник. Харків: ТО Ексклюзив, 2017. 243 с.
15. Сбруєва А. А., Рисіна М. Ю., Осьмук Н. Г., Чистякова І. А. Практикум з історії педагогіки: навч.-метод.посіб. [для студ. закл. вищої освіти]. Вид 4-те, доповнене й перероблене. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 165 с.

16. Теорія і методика виховання: Навч. посіб. / Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І. К., 2008. 415 с.
17. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. Посібник. К.: Академвидав, 2014. 456 с.
18. Хрестоматія з української педагогіки: навчально-методичний посібник / Упоряд. О.С. Березюк, О.М. Власенко; За ред. О.С. Березюк, О.М. Власенко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 338 с.

Додаткова:

1. Бех І.Д. Психологічні джерела виховної майстерності: навчальний посібник / Бех Іван Дмитрович. К.: «Академвидав». 2009. 248 с.
2. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібник. К.: Вища шк., 1995. 237 с.
3. Матяшук В.П. Сучасне патріотичне виховання в школах України. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 384 с.
4. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К. : Слово, 2012. 285 с.
5. Мухіна С.А., Соловійова А.А. Нетрадиційні педагогічні технології у навчанні. К.: Академія, 2012. 123 с.
6. Нова українська школа: Порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н.М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
7. Пехота О. М., Кітенко А. З., Лаборський О. М. Освітні технології. К.: АСК, 2010. 225 с.
8. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К.: АСК, 2004
9. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям. К., 1987. С.13-234.
10. Сухомлинський В.О. Павлівська середня школа. К., 1969. 400с.
11. Шевчук С.С., Кулішов В.С. Дидактика професійної освіти: практикозорієнтований аспект: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

Електронні ресурси:

1. Про освіту: Закон України від 04.01.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#> (дата звернення: 25.01.2024).
2. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 01.01.2024 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/463-20#> (дата звернення: 25.01.2024).
3. Про позашкільну освіту: Закон України від 22.05.2021 № 1841-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#> (дата звернення: 25.01.2024).
4. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року: Розпорядження КМ України від 22.08.2018 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 25.01.2024).
5. Про громадські об’єднання: Закон України від 27.07.2023 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 25.01.2024).

6. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України № 898 від 02.09.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.01.2024).

7. Про затвердження переліку типів позашкільних навчальних закладів і Положення про позашкільний навчальний заклад: Постанова КМ України від 12.05.2022 № 433- 2001-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/433-2001-%D0%BF#Text> (дата звернення: 25.01.2024).

8. Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників : Наказ МОН України від 01.09.2023 № 1649/38985. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#n22>(дата звернення: 25.01.2024).

9. Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників: Постанова КМ України від 04.03.2023 № 1190. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#n16>(дата звернення: 25.01.2024).

10. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти: Наказ МОЗ України від 09.09.2022 № 2205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1111-20#Text> (дата звернення: 25.01.2024).

11. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року [Електронний ресурс]: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p#n8>

12. Концепція середньої загальноосвітньої школи України : [Електронний ресурс]. – Національна академія педагогічних наук України : [офіц. портал]. – Київ, 2016. – Режим доступу: <http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/954/>

13. Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах: НАКАЗ МОН України № 641 від 16 червня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.pedrada.com.ua/regulations/1521/8456/10575/468972/>

14. Про освіту [Електронний ресурс]: Закон України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

15. Волкова Н. П. Педагогіка: навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>

16. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://westudents.com.ua/glavy/49977-metodi-naukovo-pedagogchnogodosldjennya.html>

17. Максимюк С.П. Педагогіка: навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 667 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://4vpupo.org.ua/download/metod_prob1/pedagogika.pdf

18. Зайченко І.В. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Чернігів, 2016. – 528 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://textbook.com.ua/pedagogika/1473451787>

19. Чайка В. М. Основи дидактики: навчальний посібник. – К. : Академвидав, 2011. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://textbook.com.ua/pedagogika/1473451780>

20. Малафійк І.В. Дидактика новітньої школи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://textbook.com.ua/authors/malafiyik-iv>

Повний список основної і додаткової літератури можна отримати у викладача або на сторінці Центру дистанційної освіти <http://surl.li/cavrip>

Публікації з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет:

1. Chovriy, S., Yatsenko, O., **Kozhevnikova, A.**, Anisimova, O., Horbatiuk, O., & Kolbina, L. (2024). The power of partnership in higher education. Amazonia Investiga, 13(83), 157–173. DOI:<https://doi.org/10.34069/AI/2024.83.11.12> Web of Science
2. Кожевникова А.В., Воронка М.І. Розвиток інформаційно-комунікаційної культури особистості майбутнього педагога і її значення для роботи в умовах військового стану. *Науковий вісник. Мелітопольського державного педагогічного університету Серія: Педагогіка*. Запоріжжя. 1(28), 2022. 142 с., С. 51-59.
3. Щоденник педагогічної практики студента II, III курсу / Укладачі: д. іст. н., проф. Коробченко А.А., д. пед. н., доц. Воронка М.І., к. пед. н., доц. Марецька Ю.І., к. пед. н., доц. Дудко Я.В.; к. пед. н., доц. Бунчук О.В.; к. пед. н., доц. Попелешко Ю.І.; к. пед. н., ст. викл. Кожевникова А.В. Мелітополь: МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2022. 40 с.
4. Кожевникова А.В., Воронка М.І., Бунчук О.В. Особливості формування інфо-медійної грамотності майбутніх педагогів у процесі освітньої діяльності. *«Інноваційна педагогіка»*. Випуск. 57. Том 2. 2023. с. 98-101.
5. Кожевникова А.В., Воронка М.І. Педагогічні умови національно-патріотичного виховання майбутніх викладачів у процесі професійної підготовки. *«Інноваційна педагогіка»*. Випуск. 66. 2023. С. 210-214.
6. Кожевникова А.В., Воронка М.І. Використання інноваційних технологій в дисципліні «Педагогіка» для майбутніх вчителів. *Історико-педагогічні студії: Науковий часопис / гол. ред. Н.М. Дем'яненко*. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. Вип. 15-16. 188 с, с. 81-85.